

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrum omnia peccata mortifera per pœnitentiam remoueri possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

QVÆSTIO LXXXVI.

De Effectu Pœnitentiæ quoad peccatorum
mortalium remissionem.

In Sex Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum omnia peccata mortifera
per Pœnitentiam remoueri
possint?Pœnitentia
delet quæ-
vis pecca-
ta.

Respondeo: Fide tenendum est, nullum esse peccatum adeo graue, aut peccatorum mensuram adeo magnam, quæ per veram pœnitentiam deleri nequeat. Definitur in Conc. Lateranensi sub Innocentio III. Capitulo Firmiter. Si post susceptionem baptismi quisquam prolapsus fuerit in peccatum, per veram potest semper pœnitentiam reparari. Ex quo etiam sequitur, peccata ante Baptismum commissa posse per pœnitentiam deleri, videlicet per eam, quæ coniuncta est baptismi, vel eius voto.

Scriptura.

Probatur Primò, Ex Scripturâ: quia frequenter Dominus veniam pollicetur peccatorum omnium, si impium verè pœnituerit: Ezechiel 18. & 33. Isaia 1. & 55. Ieremias 18. Matth. 11. & 18. Apostolis promittitur potestas soluendorum omnium peccatorum, Quicumque solueritis super terram, erunt soluta & in caelis; idque non solum sepius faciendum docet, sed & septuagesies septies, id est, infinities, seu quotiescumque; opus erit. Ioannis 20. v. 23. Quorum remiseritis peccata, remittentur eis. Idem docent omnes Patres.

Ratio qua-
duplex.

Probatur Secundò, Ratione. Primò: Quorsum Deus daret homini auxilium ad pœnitendum, si non esset paratus illi pœnitenti ignoscere, cum pœnitentiæ finis sit remissio, & reconciliatio cum Deo? Secundò: vera pœnitentia est ex amore Dei, quo Deus diligitur super omnia: atqui hic amor facit Dei amicum, iuxta illud Ioan. 14. v. 21. Qui diligit me, diligitur à Patre meo, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus. Tertiò: Per Pœnitentiam applicantur nobis Christi merita, quæ sunt infinitæ efficacitatis: ergo, quantumuis multa peccata inuenerint, ea debebunt. Quarto: Quia alioqui esset maior hominis iniquitas, quam Dei misericordia: nam, etiamsi homo faceret omnia, quæ ex parte suâ sunt necessaria ad remissionem peccatorum, Deus tamen non ignosceret.

1. Obiectio
hæretico-
rum.

Sed contrâ. Obijcitur ex Scripturis: 1. Regum 2. v. 25. Si peccauerit vir in virum, placari ei potest Deus; si autem in Deum peccauerit vir, quis orabit pro eo? ergo peccatum in Deum est irremissibile.

Solutio.

Respondeo: Sensus non est, neminem pro tali posse rogare (vt multis exemplis ostendit Ambrosius lib. 1. de Pœnitentia cap. 8.) sed non esse cuiusuis, verum amicis eò quod peccata in Deum difficiliter remittantur, quam in homines. Sicut, qui principem immediatè læsit, non tam facilè in-

uenit, qui pro se velit rogare, quam is qui læsit priuatum.

Obijcitur Secundò: Matthæi 12. Marci 3. & Lucæ 12. Dominus affirmat peccatū in Spiritum sanctū non remitti in hoc seculo, neque in futuro: ergo &c.

Respondeo: D. Augustinus sermone 11. de Verbis Domini, putat hunc locum vnum esse ex difficillimis totius Scripturæ. Sentit autem Peccatum in Spiritum sanctum esse finalem impœnitentiam, id est, omne peccatum mortiferum; in quo quis finit hanc vitam; quod constat non esse remissibile. Idem multis alijs locis docet. Sed hæc expositio non satisfacit. Primò: quia Dominus loquitur de aliquo peccato, quod committitur in hac vitâ, non in morte; vt patet Marci 3. vbi inuenit Phariseos commississe hoc peccatum, quando dixerunt ipsam habere Spiritum inmundum. Secundò: quia loquitur de certo genere peccati, nempe de blasphemiâ quâdam in Spiritum sanctum: atqui finalis impœnitentia non est certum genus peccati, sed circumstantia omnis peccati. Tertiò: quia li esset sermo de finali impœnitentia, non aptè diceretur, quod non remittatur in hac vitâ: quis enim hoc ignoret, cum ex terminis constet?

Vnde D. Thomas per peccatum in Spiritum sanctum hoc loco intelligit peccatum ex certâ malitia, idque esse irremissibile, quod difficulter remittatur.

Sed nec hoc satisfacit: quia certum est Dominum loqui de quâdam specie peccati; nempe de blasphemiâ in Spiritum sanctum: atqui peccatum ex malitia potest esse quoduis genus peccati.

Dicendum ergo, Per peccatum in Spiritum sanctum, intelligi oppugnationem agnitæ veritatis fidei, quam Spiritus sanctus reuelat, & miraculis restatur: sicut quod Iudæi, cum scirent Christum ex Deo loqui, eiusque opera diuinâ virtute fieri, tamen eius doctrinam, & opera calumniabantur, tanquã à Diabolo profecta: vt constat ex 3. cap. Marci, vbi peccatum in Spiritum sanctum vocatur peccatum Phariseorum, quod committebant, cum dicerent, In Boelzebub eijcit demonia. Operatio enim miraculorum, & illustratio mentium tribuitur Spiritui sancto: ipse enim est, qui docet omnem veritatem, ipse est qui singulis distribuit gratias gratis datas, inter quas est operatio virtutum, & gratia sanitarum 1. ad Corinthios 12. Hæc est communis sententia Patrum, Hilarij, Hieronymi, Chrysostomi, Anselmi, Theophylacti in caput 12. Matth. Athanasij in homiliâ de hac re. Ambrosij libro 2. de Pœnitentiâ cap. 4. & libro 1. de Spiritu sancto cap. 3. Hieronymi epistola ad Marcellam de Blasphemiâ in Spiritum sanctum. Vide Maldonatum in hunc locum Matthæi. Dicitur autem hoc peccatum Irremissibile, tum quia, qui sic peccant, raro aut nunquam perueniunt ad pœnitentiam; eò quod repudient illud, per quod possent curari.

2. Obiectio
quod pec-
catum in
Spiritu s.
sic irremis-
sibile.Solutio D.
Augustini:
sed non
placet.Solutio D.
Thomæ
etiam re-
solvitur.4
Vera solutio.

curari: sicut æger, qui repudiat pharmacum, quo solo curari potest, incurabilis dicitur.

5. Obijcitur Tertio: 1. Ioannis 5. v. 16. Est peccatum ad mortem, non pro illo dico, ut roget quis.

5. Obijcitur Tertio: 1. Ioannis 5. v. 16. Est peccatum ad mortem, non pro illo dico, ut roget quis. Respondeo: Sensus est; si proximus tuus grauiissimum aliquod peccatum commisit, ita ut omnino videatur incurabilis, nolo tibi certò promittere, quòd Deus te pro illo orantem exaudiet. Dixerat enim Ioannes antea, Deum nos exauditurum, quidquid peteremus; proindeque monet, Si cognouerimus fratrem nostrum peccare peccatum non ad mortem, id est, cui non omnino obstinatè inhaereat, ut oremus pro illo, nempe cum certà fiducia, & dabitur ei vita: non tamen, inquit, hoc etiam dico de peccatis grauiissimis, quibus aliquis obstinatè inhaeret. Quare tantum vult dicere, nos non posse certò confidere, quòd pro peccatis grauiissimis proximorum exaudiemur, sicut pro minoribus.

Obijcitur Quarto: De Esau, & Antiocho. Vide D. Thomam ad 1.

D V B I V M.

Vtrum omnes homines possint agere pœnitentiam de suis peccatis?

6. Damnaati non possunt debite pœnitere. Respondeo & Dico Primò: Damnaati nò possunt vilo modo pœnitere de peccatis suis, sicut oportet ad veniam impetrandà, seu quatenus sunt offensio, & iniuria Dei. Ratio est: tum quia hæc pœnitentia sine auxilio gratiæ haberi non potest, quâ damnaati omnino carent: tum quia damnaati sunt omnino obstinati in malo, & in odio Dei, idque ob grauiissima supplicia, quæ Deus ipsis infert sine vllâ spe relaxationis. Dolent tamè se peccasse, & odio habent peccatum, quatenus est fons, & causa illorum suppliciorum: & sic dicuntur pœnitentiam agere in inferno. Simili modo pœnituit Antiochus 2. Machab. cap. 7. Doluit enim de peccatis, quatenus erant causa supplicij diuini, quod illum iam apprehenderat.

7. Possunt autem omnes Viatores habentes vsum liberi arbitrij. Dico Secundò: Omnis viator habens vsum liberi arbitrij potest pœnitere de peccatis suis. Ratio est: quia nemini habenti vsum rationis, & consequenter liberi arbitrij, pro tempore, & loco deest auxilium speciale, quo ad veram pœnitentiam possit pertinere, vt alibi ostensum est. Imò hoc loco D. Thom. dicit esse erroneū, asserere esse aliquod peccatū in hac vitâ, de quo quis pœnitere nò potest. Nec satisfacit, quod quidam aiunt D. Thomâ solùm velle dicere, hominem posse pœnitere, si Deus det illi auxilium efficax ad pœnitendum, non autem velle tale auxilium omnibus dare. Nam hoc non tantum est erroneum, sed etiâ manifestè hereticum. Neque vllus vnquam hereticus hoc negauit; quorsum ergo opus erat hoc dicere? Vide Ioannem Medinam codice de Pœnitentia quæst. 11. vbi contrariam sententiâ dicit esse impiam. Omitto alios Doctores.

ARTICVLVS II.

Vtrum sine Pœnitentiâ, peccatum mortiferum possit remitti?

8. Hæretici nullam veram pœnitentiam necessariam esse volunt, sed solam fidem suffice-

re: nempe eâ, quâ quis certò credat Christum pro peccatis ipsius plenissimè satisfecisse, & ob hanc satisfactionem omnia peccata plenissimè apud Deum esse condonata; nec aliud requiri, quàm, vt ipse hoc fortiter credat.

Affirmant hæc recte.

Concedunt tamen huic fidei initio coniunctâ esse contritionem, quam dicunt esse terrorem, & concussionem conscientia ex minis ira diuina conceptam; deinde resipiscentiâ, quâ quis proponit meliorem vitam: solam tamen fidem faciunt causam remissionis peccatorum. Ita docet Calvinus libro 3. Instit. cap. 3. §. 1. & sequentibus. Et Lutherus art. 11. & 12. & in assertionem eorundem apud Rosenstem. Verum:

Dicendum est: Ad remissionem peccati mortiferi secundum legem ordinatam non sufficere solam fidem sine verâ pœnitentiâ formali, vel virtuali. Dico, secundum legem ordinatam diuinitus: quia de potentiâ absolutâ est alia quæstio. Est fide tenendum. Patet ex Concilio Tridentino sess. 14. can. 4. & cap. 4. & sess. 6. c. 14.

9. Negant Catholici.

Probatur Primò, Ex Scripturis: nam in veteri testamento ferè nihil aliud prædicabant Prophete populo, quàm vt pœnitentiam agerent, si salui esse vellent: 1. Isaia 1. Ieremia 16. Ezechiel 18. & 33. Ioel. 2. & alibi. In nouo testamento idem sepius præcipitur: Matth. 3. v. 2. Pœnitentiam agite; appropinquauit enim, &c. Luca 13. v. 5. Nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis. Actorum 3. v. 19. Pœnitentini, & conuertimini, vt deleantur peccata vestra. Apocal. 2. v. 5. Age pœnitentiam, & prima opera fac. Idem docent Patres, quos citat Gratianus dist. 1.

Scriptura.

Probatur Secundò: Ratione. Primò, Quia par non est, vt Deus alicui ignoscat, eumque in amicitiam recipiat, nisi doleat se offendisse: alioqui videretur in hominum peccata consentire. Confirmatur: quia etiam inter homines is, qui principem aliquem iniuriâ affecit, non consequitur veniam, nisi ostendat se dolere. Secundò, Peccator propriâ voluntate se à Deo auertit, Deumque contempnit: ergo, vt reconcilietur, veniamque impetret, necesse est vt vicissim propriâ voluntatis motu se ad Deum conuertat, & de illatâ iniuriâ doleat. Confirmatur: nam qui iniuriam intulit, & nullum signum doloris ostendit, censetur adhuc in eadem voluntate perseverare. Tertio: Is, qui cupit ferri iniuriam condonari, & obtinere reconciliationem, conatur quantum in se est, eam compensare: atqui hoc fit dolore, seu pœnitentiâ.

Ratio.

Hinc fit, vt etiam in Baptismo adultis aliquo peccato mortifero infectis necessaria sit pœnitentia, id est, displicentia, & dolor de peccato commisso: quidquid dicat hoc loco Caietanus. Nam vt rectè Concilium Tridentinū sess. 14. cap. 1. & 4. docet, Pœnitentia in omni statu sicut lapsi necessaria, etiam ijs qui baptizantur. Vnde Actorum 2. v. 38. Petrus ait; Pœnitentiam agite, & baptizetur vnusquisque vestrum in remissionem peccatorum: vbi pœnitentiam distinguit à baptismo, & insinuat esse necessariam ad remissionem. Idem docet Fulgentius lib. De fide ad Petrum cap. 30. tanquam pertinens ad fidem Catholicam.

10. Ante Baptisimum.

DVBIVM